

[Landbrugsministeren.]

være nødvendigt for dem at spørge det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, om det nu ogsaa er forsvarligt at gøre det.

Det ærede Medlem udtalte angaaende Udstykning — jeg ved ikke rigtigt, hvorledes det ærede Medlem kom ind paa dette Spørgsmaal i denne Forbindelse —, at Venstre vilde være med hertil, hvis vi gør Vilkaarene lige. Jeg vil gøre opmærksom paa, at det har vi hørt før; men de Forslag, Venstre i saa Henseende har stillet, har de selv kasseret, og senere er de ikke kommet med noget.

Saa spurgte det ærede Medlem: Hvorfor skal de Statshusmænd, som har faaet deres Brug før 1917, ikke med? Har det ærede Medlem da ikke forstaaet, at dette er Forslag til en Kriselov, som omhandler de Brug, der er oprettet under Højkonjunkturerne, netop de Brug indenfor Statshusmandsbrugene, som har de allerstørste Vanskeligheder? Der kan man finde Grundlaget — ud fra hvilket man med det samme, uden videre Undersøgelse, kan byde dem Vilkaar, som kan lette deres Forhold, gavne Staten og skade ingen. Det er vanskeligere at gøre det overfor andre Landmænd, og det er heller ikke saa berettiget at gøre det overfor de Statshusmænd, som har faaet Brug under normale Betingelser, under Vilkaar, som er langt, langt gunstigere end de Vilkaar, hvorpaa man har faaet Brug efter 1917. Jeg har forleden sagt angaaende det Spørgsmaal, at jeg med Hensyn til Oprettelse af Brug i Fremtiden synes, at man maa have undersøgt Spørgsmaalet noget nøjere. Det er meget vanskeligt at træffe en Afgørelse af, hvad der er rigtigt, naar der er Tale om Fremtiden; Spørgsmaalet er henvist til Landbokommissionen til Erklæring.

Dernæst var det ærede Medlem meget fornærmet over, at jeg havde haft den Opfattelse, at det ærede Medlem ikke havde læst de to paagældende Forslag, der er fremsat af Regeringen. Ja, jeg udtalte mig, som jeg gjorde, fordi jeg havde den Opfattelse, at hvis det ærede Medlem havde læst dem, saa kunde han ikke udtale sig, som han gjorde, men naar det ærede Medlem nu alligevel hævder, at han har læst dem, og endogsaa paastaar, at han har læst dem bedre end jeg — det kan han naturligvis ikke vide noget om —, saa maa jeg sige, at Forholdet bliver jo ikke bedre deraf, thi saa har han maaske nok læst Forslagene — det siger han jo —, men til Gengæld ikke forstaaet dem. Det ærede Medlem udtalte nemlig i sit første Indlæg, at naar man vil gennemføre Kapitelstakstsystemet overfor

Afgifter for Statshusmænd, saa burde man ogsaa gennemføre en saadan Bevægelighed efter Priserne for Skatterne. Og her sagde jeg til det ærede Medlem: Læs de to Forslag, der er fremsat af Regeringen, hvoraf det ene gaar ud paa mere Bevægelighed med Hensyn til Vurderingerne, det andet med Hensyn til Betalingen indenfor Kommunerne. Hvis det ærede Medlem kan læse dem uden at faa Øje paa, at disse Bestemmelser indeholdes i Forslagene, saa har jeg nu endogsaa anvist ham Paragrafferne, hvor han kan læse det nu. Derfor forstaaer jeg ikke, hvordan det ærede Medlem kan blive fornærmet over, at jeg har troet, han ikke havde læst det, for det er værre for ham, saa vidt jeg kan skønne, at han har læst og ikke forstaaet det.

Angaaende Spørgsmaalet, om 4. Oktober-Lovens Husmænd ogsaa skulde have den Nedsættelse, her er Tale om, og samtidig have Nedsættelse, naar Grundværdierne gik nedad, maa jeg sige til det ærede Medlem: Ja, men har det ærede Medlem da ikke læst Forslaget saa nøje, at han er klar over, at de saa ogsaa faar den Opgang paa begge Punkter, som fremkommer, hvis Priserne stiger. Der er maaske nok foreløbig et større Udsving for dem nedad, men det bliver ogsaa et større Udsving for dem opad, hvis Lovforslaget gennemføres. Det kan jo ikke nytte noget, at man læser den ene Halvdel af Forslaget og tænker paa Halvdelen af dets Virkninger, for det har en anden Side, som ikke er af ringe Betydning, baade for Husmændene og for Statskassen.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich vil jeg gerne bringe en Tak, fordi det ærede Medlem var enig med mig i mine Betragtninger angaaende Landbrugets Laaneforhold og den Ulykke, det har været for Landboerne, at de under de høje Konjunkturer kunde laane og laane næsten uden Begrænsning. Det ærede Medlem henstillede til mig at fremsætte Forslag, der gik ud paa en saadan Begrænsning af Laangivningen i Landbruget. Jeg har allerede bedt Landbokommissionen om at fremkomme med Forslag i saa Henseende, fordi jeg absolut mener, at det er et for Fremtidens Landbrug meget vigtigt Spørgsmaal, om man faar en Begrænsning i Laangivningen til Landbruget.

Det ærede Medlem sagde dernæst, at det var ganske rigtigt, hvad jeg havde udtalt, at det var ikke nogen Gave til Statshusmændene, der her er stillet Forslag om. Nej, det er vel en Nedsættelse af Renten i Øjeblikket, men det er en Opretholdelse af Gælden i disse Brug, saa hvis Priserne gaar opad, vil de i Fremtiden komme til